

STOP motorvej over Samsø

Nyhedsbrev 25, august 2022

Kære medlem,

Antallet af kommunalbestyrelser, som er imod Kattegatforbindelsen blev i sommer fordoblet.

Før var det kun Samsøs kommune som sagde nej tak til Kattegatforbindelsen, nu har Sorø også erklæret sig som modstandskommune. Så mangler vi bare de 96 øvrige kommuner.

I juli uddelte vi vores nyeste folder om Kattegatforbindelsen sammen med et postkort om indsamling til modstandskampen. Du kan se to sider fra folderen på side 4 i dette Nyhedsbrev.

Jyllandsposten bragte i juli en lang velformuleret artikel med interview af Ole Kæmpe, som fortalte om sit syn på Kattegatforbindelsen. Vi gengiver nogle af Oles pointer.

God læselyst!

Sorø kommunalbestyrelse siger også NEJ TAK til fast forbindelsen over Kattegat

Det er ikke nogen helt ny nyhed, men i sommers formulerede Sorø's kommunalbestyrelse sin afvisning af Kattegatforbindelsen. Vi bringer deres pressemeddelelse fordi, de har mange gode argumenter. Vi glæder os over, at kritikken deles af alle Sorø's partier fra det yderste venstre til de mest borgerlige. Kritikken er ikke klynk over lokale ødelæggelser, men også funderet i nationale aspekter. Læs selv:

En fælles kommunalbestyrelse i Sorø Kommune bestående af Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti, Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Venstre, Det Konservative Folkeparti samt Ny Borgerlige har studeret analyser og rapport for en eventuel Kattegatforbindelse og konsekvenser af en sådan. Vi vil hermed tilkendegive vores modstand mod de ødelæggende natur- og miljømæssige konsekvenser, som Kattegatforbindelsen har ved den påtænkte løsning.

Først og fremmest vil etableringen af Kattegat-forbindelsen kræve meget store mængder råstoffer til støbning af beton og underlag for motorvej og jernbane. Derudover har verden forandret sig siden tanken om etableringen af en Kattegat-forbindelse opstod, og vi er modstandere af det enorme ressourcekrævende tag på vores natur, som forbindelsen vil kræve. Konsekvenserne betyder også at en række kulturhistoriske naturområder, og en række landsbyer vil blive påvirket af et nyt niveau for trafikstøj.

Den CO₂ påvirkning, som anlæggelse af Kattegatprojektet vil medføre, skaber alvorligt tvivl om, hvorvidt CO₂ neutralitet i 2050 i Danmark er realistisk. Det er et enormt ressourcetræk, som ikke vil kunne gøres om, og vi er bekymrede for den grønne omstilling, såfremt der iværksættes et så omfattende strukturprojekt. Projektet skaber endvidere det spørgsmål, om der overhovedet er grænser for, hvor man i fremtiden vil kunne udvide infrastruktur.

Dernæst vil et projekt af denne størrelsesorden kræve enorme mængder af ressourcer, særligt økonomisk.

Kattegatprojektet vil kræve et enormt omfang af arbejdskraft, rådgivere, råstoffer og økonomi, og med den knaphed, vi oplever i Danmark i forhold til at udvikle en grøn energisektor, herunder også de fysiske rammer for velfærdssamfundet, så mener vi, at kræfterne skal prioriteres og ressourcerne koncentreres på den grønne omstilling og de fysiske rammer for velfærdssamfundet.

Som en samlet konklusion vil vi på vegne af kommunalbestyrelsen i Sorø Kommune appellere til at arbejdet med en eventuel Kattegatforbindelse, med de foreliggende forslag til linjeføringer, stoppes.

Uddeling af folder og postkort på Samsø

I de sidste tre uger af juli uddelte STOPMOS sin nye folder sammen med postkortet om støttebidrag.

Bestyrelsesmedlem Arne har omdelt vores folder sammen med "postkortet" (om crowdfunding) i Tranebjerg, Tanderup, Pillemark, Permelille, Kolby og Ørby. I Ørby havde han dog en hjælper med

Bestyrelsesmedlem Mogens har (sammen med konen) omdelt det samme materiale i Nordby, Langør og Mårup Østre Strand Nord.

To familier, (som er medlem af STOPMOS) har omdelt i resten af Mårup (herunder sommerhusene i Mårup Østre Strand Syd) og Plantagevej i Sælvig (de grafiske feriehus m.fl.).

Se pjecens side 2 og 3 sidst i dette nyhedsbrev.

Broprojekt truer ø-idyl

Den 30. juli kunne du i Jyllandsposten læse en velskrevet artikel med overskriften **Samsø kan ende som en forstad til Aarhus**. Ole Kæmpe blev interviewet, og der blev sagt mange kloge ting. Vi har plukket nogle få pointer:

Ole Kæmpe og Hedvig Hauge tilhører en beskeden kreds af 300-400 borgere, som er født og opvokset på Samsø. Resten er tilflyttere.

»De 3.300 andre er flyttet hertil, fordi de kan lide Samsø af de samme årsager som os. Fordi det er en ø.«

Mange kunstnere og kendte musikere har i tidens løb taget lange ophold på øen. En af de øboere, som har inspireret Ole Kæmpe mest, var digteren og forfatteren Thorkild Bjørnvig, som flyttede til Samsø i 1973 og blev boende til sin død i 2004.

Ole citerer en sang, som forfatteren skrev til indvielsen af Samsø Folkehøjskole i 1984:

*»Der ligger en ø i det klare hav, langt nærmere stjerner og skyer.
Ja, nærmere morgen- og aftensol end larmende veje og byer.
For blomstrende dale, bakker og skov og et fugleskrig har vort hjerte behov,
Når det er træt af støj og ting.«*

Ole understreger en vigtig pointe i det næste vers:

»Dog mægtig er tidens bedrag, at alt begynder og ender med tal,«

»Det kunne jo være skrevet i dag,« siger han med henvisning til planerne om at gøre Samsø landfast med både Jylland og Sjælland og en motorvej tværs over øen.

Når transportminister Trine Bramsens melder ud, at projektet er sat i bero, tolker Ole Kæmpe det som, at der først vil blive taget stilling til projektet efter folketingsvalget i efteråret.

»Det er en taktisk udsættelse, fordi forbindelsen har mange modstandere og vil kunne blive et dominerende valgtema her i området. Bjørnen sover, men den sover kun rævesøvn,« siger han med overbevisning i stemmen.

Derfor har han sammen med fire andre modstandere og to lokale tømrere fået produceret en bunke motorvejsskilte med teksten: »0-100 m. Planlagt krydsende motorvej«.

»Folk, som bor her, siger: "Det kan man da ikke finde på. Altså midt på Samsø?". Min mission er at gøre folk bevidste om, at en motorvej ned over det sydlige Samsø kan blive en realitet.«

»Jeg gør det også for at få folk til at melde sig ind i foreningen for modstanden og putte penge i de kampagner, der skal til. Det bliver ikke vores liv og argumenter, som kommer til at afgøre det her. Der skal nogle store landsdækkende kampagner til.«

Forventningen om en fredfyldt alderdom som vinbonde er dog ikke længere den samme, erkender Ole Kæmpe. Han kigger ud over læhegnet mod syd.

»Nu er det nogle meget brede korridorer, som er tegnet ind på de kort, vi har kunnet finde, men få hundrede meter inde på marken der kan den såkaldte Ringemark-løsning passere. Det er den, som har det længste forløb på land. Samsø har 22 landsbyer. Otte vil blive berørt af den løsning,« konstaterer han.

Ole Kæmpe understreger, at han ikke er imod fremskridt og udvikling, og at Samsø under alle omstændigheder udvikler og har udviklet sig meget de seneste årtier.

»Da jeg blev født her i 1955, var Samsø et bondesamfund. Man kørte med hestevogn. Nu er alt forandret. Alle hestene er slagtet, og vi er et helt andet moderne samfund, som baserer sig på teknologi og industri. I Tranbjerg ligger f.eks. en lupfabrik med 70 ansatte og i Ballen Energiakademiet, som får besøg fra hele verden,« forklarer han.

Turisme og øget velstand har alene de seneste 30 år medført markante forandringer, påpeger Ole Kæmpe.

Skulle Kattegatforbindelsen blive vedtaget med en linjeføring tæt forbi hans og hustruen Hedvig Hauges ejendom, vil parret tage deres boligsituation op til overvejelse.

»Vi har ikke taget stilling, for der er så meget usikkerhed. Måske kommer motorvejen til at ligge længere væk. Måske ender vi med en ekspropriation, og så er det ikke os, der tager beslutningen,« siger han og tænker lidt, mens han nipper et sideskud af en Rondo-vinstok.

»Det har været fremme, at forbindelsen tidligst kunne stå færdig i 2035. Da vil jeg være 80, og så vil det være for sent at flytte. Og når alt kommer til alt, er vi så glade for at være her, at vi nok ender med at blive.«

Det er ikke for sent at støtte modstanden mod Kattegatforbindelse. Som Ole siger:

»Jeg gør det også for at få folk til at melde sig ind i foreningen for modstanden og putte penge i de kampagner, der skal til. Det bliver ikke vores liv og argumenter, som kommer til at afgøre det her. Der skal nogle store landsdækkende kampagner til.«

Støt STOPMOS via MobilePay: **70 60 30**

(skriv "Donation" i kommentarfeltet)

Tak til Ole og Jyllandsposten for en fremragende artikel.

De største tilhængere af Kattegatforbindelsen

Michael Svane, nyvalgt formand for Kattegatkomitéen
Svane har en lang karriere som lobbyist bag sig. Bliver med respekt kaldt Danmarks dygtigste lobbyist. "Jeg er en engageret fortaler for en fast Kattegatforbindelse. Den bliver en vigtig del af vores fremtidige infrastruktur og vil være med til at binde landet sammen på en hel ny måde. Samtidig er det vigtigt at understrege, at vi ønsker en bred og nuanceret debat om forbindelsen, hvor alle forhold omkring anlæg, miljø, natur og klima indgår".

Anders Kühnau, regionrådsformand i Jylland Midt
"Vi har vækstcentre i både vest og øst, og vi har en hovedstad placeret langt fra rigets midte. Sådan er vilkårene. Til gengæld har vi nu fået en historisk mulighed for at binde landet sammen, og dermed gøre Danmark til én samlet metropol i europæisk målestok. Der vil også være en markant CO2-udledning forbundet med anlægsprojektet. Det erkender jeg."

Kristian Pihl Lorentzen,
"Hvor der er vilje, er der vej" siger Pihl Lorentzen. Transportordfører for Venstre i 15 år. Det er vigtigt for Lorentzen, at vi sikrer vækst og jobskabelse ved hjælp af høj mobilitet på kryds og tværs. "Det er med til at styrke vores sammenhængskraft. Derfor kæmper jeg for et Danmark i bedre balance - i alle dele af landet".

Karsten Lauritzen, Dansk Industris repræsentant i Kattegatkomitéen
"Der er brug for at belyse de positive og negative effekter endnu bedre, og der skal gang i en grundig og involverende dialog med modstandere, skeptikere og tilhængere. Med en kattegatbro vil landsdele og familier flytte tættere på hinanden. Den skaber grundlag for øget velstand, nye arbejdspladser og mange nye muligheder".

De største modstandere er bestyrelsen i STOP motorvej over Samsø

Peter Askjær, formand og kommunalbestyrelsesmedlem (C) på Samsø
"En Kattegatforbindelse er overflødig og alt for dyr og ødelægger endnu mere god og værdifuld natur. Jeg ønsker at gøre op med landspolitikernes forestilling om, at vi bare skal bygge flere og flere motorveje og broer i troen på, at det skaber økonomisk vækst til gavn for alle."

Ulla Holm, næstformand, viceborgmester (SF), medlem af regionsråd Midtjylland
"Kattegatforbindelsen vil ødelægge Samsø's egenart som ø for altid. Vores unikke natur og lokale fællesskaber bliver aldrig det samme igen. Mange samsinger vil flytte fra øen, da de er flyttet hertil for at leve i fred og ro og i pagt med naturen. Vær ikke i tvivl om, at SF's bagland er imod KF. Jeg og flere andre gode grønne SF'ere vil i landsledelsen tale meget markant imod KF".

Anne Grethe Olsen, kasserer, medlemsservice
"Jeg kan ikke se en eneste grund til, at vi skal have endnu en motorvej i Danmark. Vi er et af de lande, der har flest km motorvej pr. indbygger. Jeg har boet i et støjmiljø en stor del af mit liv. Støj udgør en stor belastning for mennesket. Nu nyder jeg freden og stilheden på Samsø. Her er mørkt om natten, og man kan altid høre naturens lyde".

Helle Lokdam, advokat
"Danmark står overfor store samfundsøkonomiske udfordringer og udgifter til den grønne omstilling og enorme fremtidige udgifter til oprustning. Der er store usikkerheder i forhold til, hvordan trafikbehovet vil være om 15 år, når en bro vil kunne stå færdig. Højhastighedstog, fly, der flyver på grøn energi, hyperloop, transport med droner."

Søren Stockmarr, IT m.m.
"En fast forbindelse vil ødelægge så meget for mange mennesker langt ud i fremtiden. Vi skal arbejde med det, som politikere er mest nervøse for, nemlig vigende vælgertilslutning. Vi skal arbejde bredt, sammen med de mange andre foreninger. Vi skal have et enkelt, strømlinet budskab. Vi skal fokusere på de enorme udgifter og konsekvenserne for naturen og beboerne langs forbindelsen".

Arne Krogh, presseansvarlig:
"Jeg har særligt fokus på: Den massive støjforurening, rovdriften på råstoffer, lysforureningen fra tog og biler samt ødelæggelsen af naturområder. Samfundsmæssigt set er der alt for store omkostninger ved motorveje, og derfor skal udbygningen af vejnettet stoppes".

Mogens Bo Thomsen, sekretær
"Vores modstandere er erhvervsorganisationer og fremtrædende politikere, som mener, at borgerne bliver lykkeligere, hvis vi bare vækster erhvervslivet. Men vi er mange, som prioriterer natur og landskaber. Det er sande værdier, som skal bevares. Det skylder vi vores børn og børnebørn. NÅR vi får fortalt borgerne om hvor dyrt, hvor risikabelt, hvor klimaskadeligt, hvor ressourcekrævende Kattegatforbindelsen er, SÅ bliver projektet skrottet".

Vores kommunikation

Vi tilstræber i STOPMOS at være objektive og bevare den høflige tone, når vi orienterer om Kattegatforbindelsen.

Det kan somme tider være svært med høfligheden. Man kan blive noget så rasende, når brotilhængerne lufter deres højtflyvende visioner om, hvordan broerne over Samsø kan bringe lille Danmark op på niveau med Europas største vækstcentre.

Endnu sværere er det, når tilhængerne (som f.eks. Anders Kühnau) prøver at bilde befolkningen ind, at projektet kan gennemføres uden skattekroner. Og det gør de, selvom Vejdirektoratet (og de andre myndigheder) åbent beskriver, hvordan projektet vil kræve mange milliarder i tilskud. Midler, som bl.a. skal indkræves via broafgift fra Storebælt, også efter at den bro er betalt. Det ER en skat, uanset hvad de kalder det.

Vores nye folder citerer loyalt og høfligt, hvad de største brotilhængere har af argumenter. Gennemgående er deres påstande om, at broerne øger sammenhængskraften og binder landet sammen. Vi tænker, at jo flere gange vi gentager de argumenter, jo mere hule og indholdsløse vil befolkningen finde dem.

Så vi vælger den høflige tone. Ikke fordi vi føler trang til det, og slet ikke af finfølelse overfor brotilhængerne, men primært fordi vi tror, at det er den bedste taktik, når vi skal overbevise befolkningen om, hvor ødelæggende og risikabelt projektet er.

Vi glæder os over, at flere af tilhængerne (bl.a. Kattegatkomitéens formand Michael Svane) siger, at de ønsker en bred og nuanceret debat om projektet.

Hvis de lever op til det, vil det gå op for både politikere og befolkning, hvor store omkostninger og hvor skadelige påvirkninger Kattegatforbindelsen vil medføre.

Hvis de lever op til det, vil det ikke være et spørgsmål OM projektet skrotes, men kun om HVORNÅR projektet skrotes.

Det glæder vi os til.

Peter, Ulla, Arne, Helle, Annegrethe, Søren og Mogens